პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ლელო

№39 (6164) 23 მაისი, შაბათი. 1978 წ. ფასი 3 კაპ.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზკულტურისა და სპორტის კომიტეტისა და პროფკავშირთა რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო

ЛЕЛО Орган Комитета по физической культуре и спорту при Совете Министров ГССР и республиканского, Совета профсоюзов

გაზეთი გამოდის 1934 წლის 13 აპრილიდან

„საპასუხისმგებლოა მწვრთნელის როლი. ბევრი ნიჭიერი ახალგაზრდა გვყავს, მაგრამ [illegible] მწვერვალამდე ის მწვრთნელებს აჰყავთ, რომლებიც [illegible] და კომკავშირული ორგანიზაციების ხელშეწყობით მუდმივად სრულყოფენ ვარჯიშის სისტემას, აგებენ მას თანამედროვე მეთოდიკაზე, თავიანთ მოწაფეებს უნერგავენ პატრიოტიზმსა და საბჭოთა სპორტის დროშის ღირსების დაცვის პასუხისმგებლობის გრძნობას. მოწინავე მწვრთნელების მუშაობის გამოცდილება ფართოდ უნდა გავრცელდეს".

გაზეთი „პრავდა".

თბილისში, ჭადრაკის სასახლეში რამდენიმე დღეა მიმდინარეობს [illegible] შაშში ევროპის ვაჟთა [illegible] პირველობა, რომელშიც [illegible] გუნდი მონაწილეობს.

[illegible] წარმატებით აიღო სტარტი ნიდერლანდების გუნდმა, რომლის შემადგენლობაში არიან მსოფლიოს ჩემპიონი ჰ. ვირსმა, მსოფლიოს [illegible] ჩემპიონი ტ. სიბრანდსი და [illegible] ოსტატი რ. კლარკი.

I ტურში ჰოლანდიელებმა [illegible] გუნდს ყველა შეხვედრა [illegible]. II ტურში იტალიის გუნდთან ვირსმამ სძლია გ. ზორნს, სიბრანდსმა — ე. ფანელის და კლარკმა — ბ. მარინის. სხვათა შორის, [illegible] მოშაშეთა შეჯიბრებაში მოხდა [illegible] აღინიშნება 2 ქულით, ყაიმი [illegible], წაგება — 0. მაშასადამე, ჰოლანდიის გუნდმა თითოეულ შეხვედრაში გაიმარჯვა ანგარიშით 6:0.

II ტურში ჩეხოსლოვაკიელები [illegible] იუგოსლავიის ნაკრებს, [illegible] წინა დღეს იტალიელებთან [illegible] დაამარცხა — 4:2, ჩეხოსლოვაკიის გუნდის ლიდერმა ვ. კრჟიშტამ ფარ-ზმალი დააყრევინა იუგოსლაველ პ. შეგედინს. სამაგიეროდ, ცნობილმა ოსტატმა მ. ლეპშიჩმა სძლია ჩეხოსლოვაკიელ პ. მალიშს. ყაიმით დამთავრდა ვ. პეჩერ — ი. მარეკის შეხვედრა.

შაში

სსრ კავშირის გუნდს (დიდოსტატები ა. განტვარგი, ვ. შჩოგოლევი, ა. მოგილიანსკი) 2 ქულა აქვს. II ტურში იგი თამაშიდან თავისუფალი იყო. 3 ქულა მოაგროვეს იუგოსლაველმა მოშაშეებმა. ლიდერობს ჰოლანდიელთა გუნდი. მათ 4 ქულა აქვთ.

ნ. იმესაშვილი.

• • •

სურათზე: ასუჯრიან შაშში მსოფლიო ჩემპიონები ჰოლანდიელი ჰარი ვირსმა (მარცხნივ) და ელენა მიხაილოვსკაია (სსრ კავშირი).

ა. კოტორაშვილის ფოტო.

წარმატება ბელგრადის რინგზე

კრივი

ბელგრადში დამთავრდა მოკრივეთა მეორე მსოფლიო ჩემპიონატი. შეჯიბრება აღინიშნა სოციალისტური ქვეყნების სპორტსმენთა [illegible] წარმატებით. მსოფლიო ჩემპიონი გახდა ხუთი კუბელი, [illegible] საბჭოთა და ერთი პოლონელი მოკრივე. ჩემპიონატში მონაწილეობდა 41 ქვეყნის 219 მოკრივე.

[illegible] ფინალური ბრძოლის მონაწილენი (პირველად ვასახელებთ მსოფლიო ჩემპიონებს): ს. მუჩოკი ([illegible]) — ხ. ერნანდესი (კუბა), [illegible] ხრედნიცკი (პოლონეთი) — ე. [illegible]რესი, ა. ორტა (ორივე — კუბა) — ფ. მაჩიროვიჩი (იუგოსლავია), ა. ერერა (კუბა) — ბ. რისტიჩი (იუგოსლავია), ა. დევიდსონი ([illegible]) — ვ. სოროკინი (სსრ კავშირი), ვ. ლვოვი (სსრ კავშირი) — მ. ბოგუშევიჩი (იუგოსლავია), ვ. რაჩკოვი (სსრ კავშირი) — მ. პეროუნოვიჩი (იუგოსლავია), ვ. სავჩენკო (სსრ კავშირი) — ლ. მარტინესი, ხ. გომესი (ორივე — კუბა) — ტ. უუსივირტა (ფინეთი), ს. სორია (კუბა), — ტ. კაჩარი (იუგოსლავია), ტ. სტივენსონი (კუბა) — დ. ვუიკოვიჩი (იუგოსლავია).

კარგად გამოვიდა საბჭოთა ნაკრები, რომელიც ძირითადად ახალგაზრდა სპორტსმენებით იყო დაკომპლექტებული. ამჯერად ჩვენმა მოკრივეებმა სამი პირველი, ერთი მეორე და ორი მესამე ადგილი მოიხვეჭეს.

ბიჭი დვალიშვილი — სსრ კავშირის ჩემპიონი

ველოსპორტი

ერევანში, „სპარტაკის" ტრეკზე დამთავრდა სსრ კავშირის იუნიორ ველოსიპედისტთა ჩემპიონატი, რომელიც ამავე დროს მსოფლიო პირველობისთვის ქვეყნის ნაკრების კანდიდატების შესარჩევი შეჯიბრებაც იყო.

[illegible] შესანიშნავად გამოვიდა საქართველოს ფიზკულტურის ინსტიტუტის პირველი კურსის სტუდენტი, დინამოელი გ. დვალიშვილი, რომელმაც ყველა მეტოქე დაამარცხა და პირველი ადგილი დაიკავა. დვალიშვილი შეყვანილია სსრ კავშირის ნაკრებში, რომელიც ამერიკის შეერთებულ შტატებში მსოფლიო ჩემპიონის სახელისთვის იბრძოლებს.

ბრწყინვალე გამარჯვება

რიგაში გამართული აკრობატთა [illegible] პირველი ჩემპიონატი საბჭოთა სპორტსმენების ბრწყინვალე გამარჯვებით დამთავრდა. როგორც [illegible], ისე ცალკეულ [illegible] ყველა I ადგილი საბჭოთა აკრობატებმა დაისაკუთრეს და ოქროს 21 მედალი მოიხვეჭეს. ახლა უძლიერესები ოქტომბერში კვლავ შეიკრიბებიან სოფიაში, სადაც მესამე მსოფლიო ჩემპიონატი გაიმართება (საუდესი).

ნიჭი სიყვარულით „მოწამვლისა"

ბიჭებს კარგა ხანია სძინავთ. კარგა ხანია მისი ძილის დროც არის, მაგრამ... წუთი წუთს მისდევს, საათი საათს, ის კი ისევ დააბიჯებს ოთახში — კოპებშეკრული, შეფიქრიანებული. ხვალ გადაწყდება. გამოცდილება, წლები, ოსტატობა ხვალინდელ ორთაბრძოლას ზომავს. ყველაფერი საანგარიშოა, გასათვალისწინებელი.

კედლის იქით კი მშვიდად სძინავთ ბიჭებს. წლობით ვარჯიშმა ფოლადის ზამბარად უქციათ კუნთები. ათასმა რჩევამ და დარიგებამ ფიქრი ასწავლათ. და მაინც, აღმზრდელის კიდევ ერთი რჩევა, კიდევ ერთი სწორი გადაწყვეტილება იქნება ხვალ საჭირო, რადგან არც მეტოქის მწვრთნელს სძინავს, ისიც ფიქრობს, გამარჯვების გზას ეძებს, ისიც წლობით ასწავლიდა შეგირდს, ჭკუას არიგებდა, ისიც ამ გამარჯვებისთვის ამზადებდა, ზრდიდა...

ბევრი გამარჯვება მინახავს, ბევრი დამარცხებაც — ლამაზი, ვაჟკაცური. სასოწარკვეთილი, სინანულით გათანგული სპორტსმენი და თავჩაღუნული, გულმოკლული გულშემატკივარი. გულშემატკივარიც, რომელმაც ყველაფერი გაიგო, ნახა, თავის საყვარელ სპორტსმენთან ერთად დამარცხდა, მაგრამ საყვედურის სიტყვაც არ დასცდენია, რადგან მწვრთნელმაცა და სპორტსმენმაც ყველაფერი იღონეს... რას იზამ, მჯობნზე მჯობნი არ დაილევა. სამაგიეროდ ერთი ათად ნაზღაურდება ოფლიც, დამისტეხვაც და საფეთქლების ტკივილიც, როცა გამარჯვება მოდის. ის კი აუცილებლად მოდის, დღეს თუ ხვალ აუცილებლად გამოეცხადება გაუტეხელსა და შეუპოვარს. მაშინ ჩუმი სიხარული დაისადგურებს გამზრდელის სულში, ჩუმი, ამაყი და ყოვლისმომცველი. ეს იყო მიზანიც, წლობით ნახარჯი სიყვარულის საზღაურიცა და არსებობის გამართლებაც.

მწვრთნელი...

მძლეოსნობის მესვეურთა ერთ თავყრილობას შევესწარი. რატომღაც „მრგვალი მაგიდა" შეერქმიათ ამ შეხვედრისთვის. ქართულ მძლეოსნობას ახლა მართლაც მაგარი ხელი სჭირდება და ერთად შეკრების მიზანიც ეს იყო — ბოლოსდაბოლოს მოძებნილიყო გამოსავალი, სწორი გზა, რომლითაც სპორტის ეს სახეობა იქნებოდა დაბრუნებოდა ძველ, დღეს უკვე ნისლით შებურულ სიმაღლეებს, პირში, დაუფარავად თქმულიყო ყველა ხარვეზზე.

ორიოდ საათში, საკმაოდ ენერგიული გამოსვლებისა და შეხლა-შემოხლის შემდეგ გამოირკვა, რომ არც ერთ მათგანს (თითოეულ მათგანს რესპუბლიკის მძლეოსნობის არტერიაზე უდევს ხელი; თითოეული მათგანი წარსულში სახელგანთქმული სპორტსმენია) ბრალი არ მიუძღვის, ყველაფერი ბაზების უქონლობის ბრალია, ყველაფერი ინვენტარის უქონლობის ბრალია, იმისიც, რომ ახალგაზრდობას არ სურს მძლეოსნობაში ვარჯიში!

ასეთი აზრითაც დაიშალნენ, ყველა ყველაფერს აკეთებს, მაგრამ....

მაგრამ სინამდვილე ის არის, რომ სპორტული რესპუბლიკა მძლეოსნობის გაბზარულ თუ გატეხილ ვარცლთან დგას და ამ სინამდვილეს წყალი არ გაუვა.

რა თქმა უნდა, არავინ უარყოფს ბაზებისა და ინვენტარის აუცილებლობას, არავინ ამბობს, რომ ეს მეორე, მეათეხარისხოვანი საქმეა, მაგრამ იმ მწვრთნელებმა, უფრო ხშირად საკუთარ თავს სპეციალისტებს რომ უწოდებენ, მანამდე, სანამ სამუშაო პირობებზე წუწუნს დაიწყებდნენ, ჯერ თავიანთი პრეტენზიები დაასაბუთონ ინსტიტუტის დიპლომითა თუ ძველი სპორტული წარმატებებით მოპოვებულ წოდებაზე — მწვრთნელობაზე, პედაგოგობაზე!

აქ ალბათ დროულია განზე გადავდოთ სპორტის ამა თუ იმ სახეობის ჩავარდნის ათასჯერ ნათქვამი და გაგონილი მიზეზები და შევჩერდეთ იმ ადამიანზე, რომელიც ყველა წარმატების, ყველა გამარჯვების სულისჩამდგმელი და მჭედელია, შევჩერდეთ იმ თვისებებზე, ურომლისოდაც წარმოუდგენელია მწვრთნელი — აღმზრდელი, პედაგოგი, ადამიანი.

• • •

მარტო სისწრაფე, მოქნილობა და კუნთები არ იმარჯვებენ.

მხოლოდ ვარჯიშის თანამედროვე მეთოდიკის ცოდნა, სტრატეგიული და ტაქტიკური ალღო ვერ აღზრდის მომავალ ჩემპიონებს. საჭიროა კიდევ რაღაც, იქნებ ყველაზე მთავარიც.

სპორტსმენი წლობით ვარჯიშობს, უამრავ ენერგიას, დროს ხარჯავს. მერე, კაცმა არ იცის, რისთვის გამოსადეგ თანრიგსა თუ არაფრისმთქმელ ტიტულებს აგროვებს და ყველას და ყველაფერს ემშვიდობება. ანდა, წვრთნას კი განაგრძობს, მაგრამ ინერტულად, ისე, რომ აქედან სასიკეთო არაფერი გამოდნება. ფაქტიურად ესეც დამშვიდობებაა ნამდვილ სპორტთან. არადა ეს ყველაფერი ხდება სწორედ მაშინ, როცა სპორტსმენის სიმწიფე უნდა იწყებოდეს. უცნაურია, მაგრამ ამდენი ხნის ურთიერთობის შემდეგ ეს გამოთხოვება არც ისე სევდიანია. ისე მიდის სპორტსმენი, რომ უკანაც აღარ იხედება. დარჩა უამრავი გადაულახავი სიძნელე, უამრავი დაუპყრობელი სიმაღლე. ნახვამდისო — თითქოს არც ყოფილა ხუთი თუ იქნებ მეტი წელიწადიც. ცხოვრებაში ათასი გზაა და 18-20 წლის ასაკში ძნელი არ არის მეორის, თუნდაც მესამის არჩევა. უწვეულვამო ყმაწვილს არც გაემტყუნება. სავსებით შესაძლებელია, მისგან კარგი სპორტსმენი დამდგარიყო. ვერ დადგა. ვერ დადგა იმიტომ, რომ არასდროს ჰყვარებია ის, რასაც აქამდე ამდენი დრო და ენერგია შეალია. ვერ შეაყვარეს.

არც თუ იშვიათად გავიგონებთ — ცუდად ვარჯიშობს, რეჟიმს არღვევსო.

ესეც არსიყვარულის ბრალია, თორემ რაიმეზე გადაგებული კაცი ყველაფერს გაწირავს, უამრავ სიამოვნებას მოიკლებს, რადგან მთავარი და ერთადერთი სიამოვნება საყვარელი საქმეა.

ვის ევალება ეს? ვინ არის ის, ვინც უნდა თესოს ეს სიყვარული, რათა მერე და მერე მოსამკელიც იყოს?

მწვრთნელი!

აი, ამ ადრე, ყმაწვილობაშივე დათესილმა სიყვარულმა მოაბრუნა ლევან თედიაშვილი საჭიდაო ხალიჩაზე; ეს სიყვარული არ ათმობინებს ვიქტორ სანეევს სულ რაღაც ოცდაათი მეტრის სიგრძის სარბენ ბილიკსა და სილით ამოვსებულ პატარა ორმოს, სამხტომის სექტორი რომ ჰქვია; ამ სიყვარულს ჰყავს მიჯაჭვული ჭადრაკის დაფასთან ნონა გაფრინდაშვილი — ღედა, მეუღლე; ამ სიყვარულის გამო იყო, რომ საფეხბურთო მინდორზე მოუსწრო მეორმოცე წელიწადმა ავთანდილ ღოღობერიძეს. და კიდევ ბევრი, ძალიან ბევრი. მათ ნამდვილი მწვრთნელები ჰყავდათ, ბავშვობაშივე, იქნებ სკოლაშიც. იქაც, რადგან ფიზკულტურასთან პირველი ნაცნობობა ბევრი მომავალი სპორტსმენის არსებობას ან არარსებობასაც განსაზღვრავს.

• • •

სამწუხაროდ ჯერ კიდევ საკმაოდ არიან მოზარდები, ორმოცდაათი მეტრის გარბენის შემდეგ მიწისფერი რომ გადაჰკრავთ (ანდა პირიქით — ისეთი სიწითლე დაუვლით, თითქოს ეს-ეს არის ამოულიათ თონიდანო), ისეთები, ორ მეტრზე შორს რომ ვერ გადაახტუნებ. კარგად ვიცით, რომ ისინი საკმაოდ არიან და ამიტომაც მიმართა გადამჭრელ ზომებს ჩვენი რესპუბლიკის განათლების სამინისტრომ. ფიზკულტურა სკოლაში, ფიზკულტურის გაკვეთილი გერის როლში აღარ უნდა დარჩეს.

რა თქმა უნდა, ხელის ერთი მოსმით აგრერიგად ძნელმოსავლელი საქმე ვერ გამოსწორდება, მაგრამ არც გამოსწორდება, თუ არ შეიცვალა მისდამი ძველებური, საკმაოდ ფესვგადგმული დამოკიდებულება — ფორმალური და უნდა ითქვას, რომ არაფრისმომცემი და საზიანო. სკოლაში ფიზიკური კულტურის მასწავლებლის (რით არ არიან ისინი მწვრთნელები?) დანიშნულებასა და მოწოდებას ვერავითარი რეფორმა ვერ მიმართავს სასურველი კალაპოტით, სანამ თითოეული მათგანი სისხლხორცეულ საქმედ არ იქცევს ბავშვებთან მუშაობას, სანამ თითოეულ კოლექტივში სწორედ ფიზკულტურის მასწავლებელთა ენერგიული, ხშირად მებრძოლური მოქმედებითაც კი არ შეიქმნება აზრი, რომ მოზარდთა ვარჯიშისთვის გამოყოფილი გაკვეთილი სრულფასოვანი, სერიოზული და იქნებ ყველაზე მნიშვნელოვანი გაკვეთილიც არის.

როგორ არა, ვიცით, რომ მრავლადაა მოსწავლე, რომლის ფიზიკური მომზადება არავის, არც პედაგოგებს, არც მშობლებს, არც ჩვენ არ გვაკმაყოფილებს, მაგრამ, აბა, გადაათვალიერეთ საკლასო ჟურნალები, მეოთხედის წარმატების ფურცლები — არადამაკმაყოფილებელ ნიშანს თითქმის ვერსად ნახავთ. თვალს იქნებ ახარებდეს კიდეც, მაგრამ ვერც გულსა და ვერც ჩვენს მომავალს ბევრს ვერაფერს მატებს წალიკად ჩარიგებული, გულდაგულ მოხაზული ციფრები — ფრიადი... ფრიადი... ფრიადი...

რა გამოდის? ქაღალდებზე ჩვენი შვილები მოქნილები, ამტანები. სწრაფები არიან, სინამდვილეში კი არა ერთსა და ორს ჩანთის ტარებაც უმძიმს!

იქნებ ვინმემ თქვას, სად სკოლა და სად სპორტი, რა საერთო აქვთ ფიზკულტურის მასწავლებელსა და მწვრთნელს, სკოლის პედაგოგსა და სპორტის მუშაკს, ჩემპიონთა აღზრდა რომ ევალებათ.

გონიერი კაცი იტყვის, სკოლა და სპორტი განუყოფელია, ფიზიკური კულტურის მასწავლებელი კი სწორედ ის ადამიანია, რომელიც პირველი უნდა უნერგავდეს პატარებს სპორტის სიყვარულს.

(დასასრული მე-2 გვ.)

ნიჭი სიყვარულით «მოწამვლისა»

დასასრული

ყველას თავისი ბავშვობა აქვს, თავისი გასახსენებელი — ავიცა და კარგიც. სპორტთან დაკავშირებული ჩემი პირველი მოგონებაც, უფრო მარტივად კი — სპორტთან ჩემი ნაცნობობა ნოე გოგილაშვილით იწყება. ამ კაცის სახელს პირველად არ ვუხმობ და თუ საჭირო იქნება, სამაგალითოდ თუ ტკბილგასახსენებლად კვლავაც მივმართავ.

ჩვენი პირველი მასწავლებლების სახე დიდხანს, საკმაოდ დიდხანს მოგვყვება. ასე დამახსომდა და ყოველთვის ჩემთან ილიან ისინი, ვინც ფიზიკას, მათემატიკას, ქართულ ენას მასწავლიდნენ. ნოე გოგილაშვილი ერთი იმათგანია. სკოლის დამთავრების შემდეგ სულ რამდენჯერმე შევხვდი. ყოველთვის მინდოდა ამ კაცისთვის რაღაც განსაკუთრებული მეთქვა. ვერ ვახერხებდი. წლები გადიოდა, იცვლებოდა ჩემი მასწავლებელი, მოწაფეობის არტახებიც თანდათან მეხსნებოდა, მაგრამ წარმოსახვიდან ვერა და ვერ ამოიშალა ის, ძველი ნოე მასწავლებელი — სპორტული კოსტიუმით, გულზე ჩამოკიდებული წამმზომითა და მზემოკიდებული, კაცური ღიმილით. გადიოდა წლები და ვხვდებოდი, რომ ვერასდროს დავიძვრენდი თავს ამ კაცის მოწაფეობისგან. ალბათ ვერც ვერასდროს შევძლებ.

მეხსიერება მარტო სიკეთეს არ ინახავს. ერთადერთი საგანი, რომლისადმი გულგრილიც დავრჩი (სიყვარულზე ლაპარაკი ზედმეტია) და ვერც ვერაფერი გავუგე, ქიმიაა. მას შემდეგ ოცი წელიწადი გავიდა, ქიმიური რეაქციების ცოდნაც თითქოსდა არაფერში დამჭირვებია, მაგრამ დღესაც, ნებისმიერი ელემენტის სახელის გაგონებაზეც კი უხერხულად ვიმშუშნები. შესაძლებელია, ჩემს ამ „აღსარებას" მხრების აჩეჩვა ან დამცინავი ღიმილიც მოჰყვეს, მაგრამ მაინც უნდა ვთქვა: მე ბრალს ვდებ ჩემს მასწავლებელს, პედაგოგს, რომელმაც 1956 წლის სექტემბერში მეექვსე პირველი კლასის კარი უთუოდ იმ სურვილით შემოაღო, რომ ჩვენთვის ქიმია ესწავლებინა.

აღმზრდელი, პედაგოგი, მასწავლებელი — ეს ყველაფერი ყოველგვარი შეღავათების გარეშე უნდა იგულისხმებოდეს სიტყვა მწვრთნელში და თუნდაც მხოლოდ იმიტომ, რომ მწვრთნელი ჰქვია ამა და ამ კაცს, უკვე ბევრიც მოეთხოვება — მის უკან ხომ ათობით, ასობით ბავშვი დგას.

საკმარისია ერთხელ გაიფიქროს ბიჭუნამ, ეჰ, რა კაცი ყოფილაო, რომ სამუდამოდ დაკარგოს რწმენა საერთოდ მწვრთნელთა მიმართ, სამუდამოდ გაუცივდეს გული იმ სახეობაზე, იქნებ და მისი მოწოდებაც რომ იყო.

ერთხელ და ორჯერ არ გამიგონია — წლობით წვრთნაა საჭირო და ახალგაზრდობაც იმიტომ გაურბის ტანვარჯიშს, გაურბის მძლეოსნობასო. საქმეც ის არის, რომ გაურბის, მაგრამ არა იმდენად სპორტს, რამდენადაც მწვრთნელს, ადამიანს, რომელმაც ვერ შეძლო 10-12 წლის ბიჭუნასთვის შეეყვარებინა ოფლის ღვრა, ხელჩაკიდებული შეეყვანა იმ საინტერესო, ემოციებითა და ვნებებით სავსე სამყაროში, დიდი სპორტი რომ ჰქვია.

ხულოს რაიონში არის კაცი, ჭიდაობის მწვრთნელი, რომელმაც საკუთარ სახლში მოაწყო სავარჯიშო დარბაზი. რა თქმა უნდა, ძნელია ვინმეს უთხრა, ასევე მოიქეციო, ეს მაგალითიც საამისოდ არ მომიხმია, მაგრამ ის მაინც რჩება სპორტის, მწვრთნელის პროფესიის უანგარო სიყვარულის მშვენიერ ნიმუშად.

ძიუდოისტთა თბილისის საერთაშორისო ტურნირში მაყურებელი მოხიბლული დარჩა იაპონელი სპორტსმენებით. საქმე ის არის, რომ ამ სიმპათიების მიზეზი მხოლოდ სპორტული მაჩვენებლები არ ყოფილა. ჩვენი სტუმრები ერთობ უფრთხილდებოდნენ სპორტსმენის, როგორც თავისი ქვეყნის წარმომადგენლის სახელსა და სახეს. მათს საქციელსა თუ მოქმედებაში დემონსტრირების, რაიმე დაძაბულობის ნიშანწყალსაც ვერ იპოვნიდით. რაღა თქმა უნდა, იაპონელ ძიუდოისტთა თავდაჭერაც, სიდარბაისლეც, ძალისა და აზროვნების კონცენტრაციის საოცარი უნარიც მწვრთნელთა და მხოლოდ მწვრთნელთა დამსახურებაა.

ნელი სალაძემ უმაღლესი სასწავლებლის ორი დიპლომი გაცვალა მხატვრულ ტანვარჯიშზე, ერთ ჩვეულებრივ სკოლაში რამდენიმე საათით დაქირავებულ ჩვეულებრივ სპორტულ დარბაზზე. გაესაუბრეთ, უბრალოდ, დაესწარით ერთხელ მაინც მის აღსაზრდელთა ვარჯიშს და მიხვდებით, რით სუნთქავს ეს ქალი. როგორ ეგუება არც თუ შესაშურ სამუშაო პირობებს, რატომ არიდებს თვალს საასპარეზოდ გამოსულ „თავის გოგონებს", რით ინადირებს მათ პატარა გულებს და ბოლოს, რატომ არ წერს სტატიას ნელი სალაძის ხელმოწერით, კარგა ხანია რომ ელის რედაქცია. არადა, თუნდაც მარტო ქემჩუქინასა და გაბაშვილის აღმზრდელს არც დაეძრახებოდა, მოუხდებოდა კიდეც და არც არავის მოსჭრიდა ყურს იმაზე საუბარი, თუ რა გააკეთა, როგორ გააკეთა და რას აპირებს მომავალში. ეს ყველაფერი სავსებით ბუნებრივი იქნებოდა, მაგრამ ფაქტია — სალაძე დუმს. თუმცაღა ერთი კი არის, ამ სიჩუმეში მაინც საკმაოდ მკაფიოდ ჩანს მწვრთნელის მიერ გავლებული ხნული.

მესამე წელიწადია ფეხბურთის არც ერთი მიმომხილველი, არც ერთი სპეციალისტი სიტყვას არ დაძრავს საბჭოთა ფეხბურთის განვითარებაზე, პერსპექტივაზე, მის წამყვან ძალაზე, რომ თბილისის „დინამო" არ ახსენოს. გასაკვირი არაფერია, ორ წელიწადში — ორი ბრინჯაოს მედალი, თასი და II საპრიზო ადგილი. ბევრჯერ დავფიქრებულვარ ამ წარმატებებზე. უთუოდ არის ვარჯიშის ახალი მეთოდები, ახალი ტაქტიკური იდეებიც, მშვენიერი შემადგენლობაც და მაინც მგონია, რომ გუნდის კარგი თამაშის მიზეზი კოლექტივის გამთლიანების, ფეხბურთის სიყვარულის და ამ სიყვარულით, სხვისი „მოწამვლის" ნიჭია, რომელიც თან მოიტანა ნოდარ ახალკაცმა.

ჭადრაკში მსოფლიო პირველობის პრეტენდენტთა ფინალური მატჩი. ბად-კისინგენი. შუაღამე. ჭადრაკის დაფაზე დახრილი დაძაბული სახე კაცისა, რომელსაც ცოტა არ იყოს, მოულოდნელად მოჰკიდეს აგრერიგად საპასუხისმგებლო ტვირთი. მაგრამ ამ სურათის მხოლოდდამხოლოდ წარმოდგენა თუ შემიძლია, თუმცაღა დარწმუნებული ვარ, ამ წარმოდგენაშიც არარეალური ერთობ მცირე, ან საერთოდ არ იქნება. სიტყვები იშვიათად თუ შეიძლებენ იმის თქმას, რაც სინამდვილეში ხდება. ძალიან მიჭირს იმ ადამიანზე საუბარი. ნანა ალექსანდრიასა და მაია ჩიბურდანიძის მატჩის დროს ჭადრაკის სასახლის ფოიეში ერთხელ და ორჯერ რომ არ შევხვედრივარ, საუბარი ბუხუტი გურგენიძეზე — იმ მატჩში დამარცხებული სპორტსმენის მწვრთნელზე. ის განმარტოებით იჯდა და სიგარეტს სიგარეტზე ეწეოდა. არასდროს დამავიწყდება მისი სახე — სინანულით, ტკივილითა და სასოწარკვეთით საოცრად შეცვლილი. და თუნდაც იმიტომ, რომ მრავალსიტყვაობა გაუგებრობას უფრო ბადებს, მოკლედ ვიტყვი — ეს იყო მწვრთნელის სახე.

ზრდილი, თავმდაბალი ყმაწვილია ზურაბ გრძელიძე. ამას მაშინაც იგრძნობთ, როცა ის მოედანზეა, მაშინაც — როცა ერთი-ორი წუთით მის გვერდით აღმოჩნდებით. უთუოდ სანაქებო ოჯახშია გაზრდილი ეს ჭაბუკი, მაგრამ მას სულიკო თორთლაძეც ჰყავდა მწვრთნელად.

რიგაში, ახალგაზრდულ თამაშებზე წამოჰყვა საქართველოს ნაკრებს — გული არ დაუდგა ქუთაისში. გვერდ-გვერდით ვსხედვართ. წამოიწევა, დაჯდება, ისევ და ისევ. ამ წუთებში მისთვის კალათბურთის მეტი აღარაფერი არსებობს. „შეუტიეთ, ბიჭებო, ქართულად შეუტიეთ!" ხანდახან ცოტა ხმამაღლაც მოუვა, მაგრამ ვერც ამას ამჩნევს. სულიკო თორთლაძემ „კარგად იცის" კალათბურთი, ნიჭიერი ბავშვების შერჩევისა და გზაზე დაყენების საოცარი უნარიც აქვს (ზურაბ საკანდელიძე, მიხეილ ქორქია, ნიკოლოზ დერიუგინი), წვრთნის თავისებურ, უთუოდ საუკეთესო მეთოდებსაც ხმარობს. ეს ყველაფერი ასეა. მაგრამ მის, როგორც მწვრთნელის ყველაზე იშვიათ და ღირსეულ თვისებებს, სიყვარული ასულდგმულებს და ჰკვებავს. არ ვიცი რანაირად, მაგრამ ეს კაცი ჯერ კალათბურთის სიყვარულს ასწავლის წვრილკანჭება ბიჭებს და მხოლოდ ამის შემდეგ — თამაშს.

სინჯით და რამდენიმე საათი მის გვერდით გაატარეთ — უთუოდ გაგივლით თავში, ყმაწვილობაში რომ შემხვედროდა, კალათბურთელი გავხდებოდი. და მაინც, ყველაფრის თავი და თავი მიზეზი ის არის, რომ სულიკო თორთლაძემ სპორტშიც და საერთოდ, ცხოვრებაშიც ერთადერთი გზა — ყველაფრისა და მთლიანად გაღების გზა იცის.

მინდოდა ჩემთვის საყვარელ, „ჩემეულ" მწვრთნელთა სია ლევან მოსეშვილით დამემთავრებინა. ამ სურვილს მწვრთნელის პიროვნებიდან გამომდინარე, რეალურად არსებული საფუძველი აქვს. ვერ მოვახერხე და ამ ვერშეძლებაზე მარტო თბილისის „დინამოს" კალათბურთელთა გუნდის ერთი ნაბიჯით უკანდახევას ან მხოლოდ შედეგების მოყვარულთა წინაშე შიშს არ უმოქმედია. ადრეც ითქვა და ახლაც გავიმეორებ, რომ იმ რესურსებით, რაც დღეს ჩვენი გუნდის განკარგულებაშია, ძნელია სერიოზულ წარმატებებზე ფიქრი. კოლექტივს ჯერ ამ მიზნისთვის გამოსადეგი კალათბურთელებით შევსება ესაჭიროება.

ლევან მოსეშვილს არ გაუმართლდა. არ გაუმართლდა იმიტომ, რომ მისი მწვრთნელობა ქართული კალათბურთის კრიზისის პერიოდს დაემთხვა. მაგრამ ისიც ვიცით, რომ ეს ერთ ადგილზე ტკეპნა არ შეიძლება დიდხანს გაგრძელდეს — ჩვენი კალათბურთის წარსული არ მოგვცემს ამის უფლებას — თბილისის „დინამოსაც" დაუდგება დარიანი დღეები და ლევან მოსეშვილზე სათქმელი უფრო ხმამაღლა და გაბედული სიტყვაც იმ დღეებისთვის გადავინახე.

• • •

ახლა კი პირდაპირ ვთქვათ. ასეთი მწვრთნელები ცოტა გვყავს და ცოტანიც იქნებიან, ვიდრე ოდნავ, სულ ოდნავ მაინც არ შეაწუხებთ სინდისი იმათ, ვინც ძნელად მისაღწევ, მაგრამ ნამდვილი გამარჯვებისკენ მიმავალ გზას როგორც დანაღმულს, ისე უქცევენ გვერდს და დღევანდელი ხუთშაურიანი წარმატებებით კმაყოფილდებიან. ამ „დღევანდელი კვერცხის" სიყვარულის გამოა, რომ ასე ნაადრევად ცივდება ბევრი მომავალი ჩემპიონის გული, იკარგება, ანდა, უბრალოდ, ვერ გამოძიებნილა არა ერთი და ორი ტალანტი. ამ, საკუთარი უსუსურობის შენიღბვისა და სპორტული საზოგადოებრიობისთვის თვალში ნაცრისყრის გამოა, რომ ტყუილუბრალოდ იხარჯება სახელმწიფოს, ფაქტიურად თითოეული მოქალაქის შრომით შექმნილი და სპორტისთვის გამოყოფილი სახსრები.

დიდი ხნის ამბავია. მეორეკლასელი ბიჭები საცურაო აუზს მივადექით. მაშინ ჯერ კიდევ ცოტა [illegible] 4-5 წლის ასაკიდან [illegible] ჩვენც [illegible] ბუნებრივია, მა- [illegible] დავიოცხვენია. გადახტითო, გვითხრეს. გადავხტით. გავცურეთ, ვინც როგორ შევიძელით — ზოგმა მტკვარზე, ზოგმაც ვერეზე ნასწავლი ცურვით. მერე რამდენიმე მიიღეს, ისინი, ვინც შედარებით უკეთ „ცურავდა", დანარჩენებს კი უარი უთხრეს — ეტყობა ოსტატობა არ ეყოთ. დარწმუნებული ვარ, იმ მწვრთნელს ძალიან „ეჩქარებოდა", ისე ეჩქარებოდა, რომ იმათაც არ დაინტერესდა, ვის სად, ან როდის ჰქონდა ნასწავლი ცურვა. ეჭვი არ მეპარება, ასეთივე „პედაგოგმა გასინჯა" შალიაპინიც, როცა საოპერო თეატრის კარი მოუხურეს ვოკალის ხელოვნების მომავალ მშვენებას.

დრო ყველაფერს ფილტრავს და ის, რაც დღეს ზოგიერთ მწვრთნელს ხმამაღლა საყვირლად და ქვეყნის თვალწინ საფრიალებლად გაუხდია, ხვალ გასახსენებლადაც არ გამოადგება არავის. რა თქმა უნდა, დრო საკადრისს უზღავს, კუთვნილ ადგილს უჩენს ყველასა და ყველაფერს, მაგრამ უმნიშვნელო წარმატებათა გაზვიადების ტენდენცია და წინ გახედვის შიში თავის ბნელ საქმეს მაინც აკეთებს, თუნდაც იმით, რომ როგორც კი საქმე საქმეზე მიდგება, როგორც კი დიდ ფორუმებზე გვიხდება ჩვენი სპორტული შესაძლებლობების ჩვენება თუ დამტკიცება, ამ პატივცემულ მწვრთნელთა მიერ „გამოწვრთნილი" სპორტსმენთა კოჰორტები სატყაპუნო თოფებით შეიარაღებულ რაზმებს ემსგავსება.

რა მწვრთნელთა კონტინგენტზე შეიძლება საუბარი, ვთქვათ, მძლეოსნობაში. ანდა ცურვაში, ვინ გაბედავს იმის თქმას, რომ ამ სახეობებში ბევრი მუშაობს საქმეზე შეყვარებული, საქმეზე გადაგებული მწვრთნელი? ვინ იტყვის იმას, რომ წყალბურთში ასე უნიათოდ დაკარგული მოწინავე პოზიციები სპორტსმენთა ბრალია?

რა დასამალია, რომ ქართულ სპორტს ჯერ კიდევ უჭირს, პირველყოვლისა კი ნამდვილ მწვრთნელთა სიმცირის გამო. რა დასამალია, რომ ცურვასა და მძლეოსნობაში, საოლიმპიადო, სასპარტაკიადო ძირითად სახეობებში, ქალთა საკმაოდ მნიშვნელოვანი წილი რომ მოდის, გასახარელი ერთობ ცოტა გვაქვს — მეორე საკავშირო ახალგაზრდულ თამაშებში ხომ სწორედ ამ სახეობების წარმომადგენლებმა დაამუხრუჭეს საქართველოს სპორტული დელეგაცია.

შეიძლება თქვან, ჩვენი რესპუბლიკა პატარაა, ამდენს ვერ გასწვდებაო. პასუხის გაცემა საკმაოდ იოლია. სპორტული წარუმატებლობების მოსახლეობის სიმცირით ახსნის თეორიას ადრეც ეჭვის თვალით უცქერდნენ, ახლა კი, თუნდაც გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის მაგალითმა სამუდამოდ გამოაცალა მას საფუძველი.

მწვრთნელები, თორთლაძისნაირი, სალაძისნაირი, ხულოელი ენთუზიასტისნაირი მწვრთნელები სჭირდება სპორტულ რესპუბლიკას, სიყვარულით მოწამლული, ჩვენი სპორტული ღირსების დამცველი და გამტანი მწვრთნელები.

ი. გერიაშვილი.

ხურათზე: ქუთაისის და წყალტუბოს ხელბურთელთა შეხვედრის მომენტი.

ავტორის ფოტო.

სტარტზეა III საზაფხულო...

ქუთაისის „დინამოს" სტადიონზე საზეიმო ვითარებაში გაიხსნა საქართველოს III საზაფხულო სასოფლო სპორტული თამაშები.

უკვე ჩატარდა შეჯიბრება ხელბურთში ქალთა და ვაჟთა გუნდებს შორის.

ქალთა ასპარეზობაში ხუთი გუნდი მონაწილეობდა. გაიმარჯვეს ქუთაისელმა ხელბურთელებმა, II-III ადგილები შესაბამისად წყალტუბოსა და ზუგდიდის გუნდებმა დაიკავეს.

ვაჟთა პაექრობაში უძლიერესი იყო მახარაძის გუნდი, II ადგილზეა ქუთაისის, ხოლო III-ზე — ტრედიის კოლექტივი.

სპორტული თამაშები გრძელდება.

ლ. ფაჩუაშვილი
(ჩვენი კორ.)

წერილის კვალდაკვალ

„უკონტროლობის შედეგად"

ჩვენი გაზეთის 14 მარტის ნომერში ამ სათაურით დაიბეჭდა წერილი, რომელშიც ლაპარაკი იყო ზუგდიდის რაიონში მასობრივ-ფიზკულტურული მუშაობისა და მშდ კომპლექსის დანერგვის დაბალ დონეზე.

როგორც სახალხო დეპუტატების ზუგდიდის რაისაბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარე ი. კუტალია გვატყობინებს, **წერილში მოყვანილი ფაქტები სინამდვილეა.**

მდგომარეობის გამოსწორების მიზნით რაისაბჭოს აღმასკომმა ჩაატარა საწარმოების, დაწესებულებების, კოლმეურნეობების, საბჭოთა მეურნეობებისა და სპორტის ხელმძღვანელ მუშაკთა თათბირი. დაისახა ღონისძიება მდგომარეობის გამოსასწორებლად. მალე საექსპლოატაციოდ გადაეცემა ზედა ეწერის მეურნეობა-ტექნიკუმის სპორტდარბაზი და აუზი. რუხში კოლმეურნეობა „საქართველოს" სახსრებით სწრაფი ტემპით შენდება სპორტული ბირთვი. კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების წილობრივი მონაწილეობით მალე დაიწყება პიონერთა სახლის მშენებლობა სპორტული კომპლექსით. 15 აპრილიდან რაიონში ჩატარდა მარტივი ტიპის ბაზების მოწყობის ერთთვიური.

აღმასკომმა დასახა ღონისძიება აგრეთვე, სოფლის ფიზკულტურულ კოლექტივებში მშდ კომპლექსის ნიშნოსნების მომზადების ხარისხის გასაუმჯობესებლად.

I ლიგა

20 მაისს გაიმართა I ლიგის ფეხბურთელთა გუნდების საკავშირო თამაშების მორიგი ტურის შეხვედრები.

ქუთაისის ტორპედოელებს გასვლითი მატჩი ჰქონდათ ერთ-ერთ ლიდერთან — სიმფეროპოლის „ტავრიასთან“. ქუთაისელმა ფეხბურთელებმა ეს შეხვედრა ფრედ დაამთავრეს — 2:2.

მოგვყავს ტურის სხვა მატჩების შედეგები: „კუზბასი“ (კემეროვო) — „შინიკი“ (იაროსლავლი) 3:0, „ურალმაში“ (სვერდლოვსკი) — „დინამო“ (ლენინგრადი) 1:0, „კრილია სოვეტოვი“ (კუიბიშევი) — „დინამო“ (მინსკი) 1:0, „ყუბანი“ (კრასნოდარი) — „ჟალგირისი“ (ვილნიუსი) 1:2, „თერგი“ (გროზნო) — „კარპატი“ (ლვოვი) 2:2, „სპარტაკი“ (ორჯონიკიძე) — „სპარტაკი“ (ივანო-ფრანკოვსკი) 0:1, „პამირი“ (დუშანბე) — ასკ (ოდესა) 0:0, „კოლხოზჩი“ (აშხაბადი) — „ნისტრუ“ (კიშინიოვი) 1:2.

გათამაშების ცხრილი

მდგომარეობა 23 მაისისთვის

	თ.	მ.	ფ.	წ.	ბ.	ქ.
„ყუბანი“	9	6	2	1	16—6	14
„ტორპედო“	10	5	3	2	17—12	13
„ნისტრუ“	9	5	2	2	12—9	12
„კრ. სოვეტ“.	9	5	2	2	11—6	12
„ტავრია“	10	4	4	2	18—11	12
ასკ რ.	9	4	4	1	16—10	12
„თერგი“	10	5	1	4	13—15	11
„დინამო“ მნ.	10	4	3	3	15—11	11
„კარპატი“	9	4	2	3	12—10	10
„შინიკი“	10	3	4	3	7—10	10
„ჟალგირისი“	10	2	6	2	11—11	10
„კუზბასი“	9	4	1	4	11—8	9
„პამირი“	10	1	7	2	6—8	9
„სპარტ“. ორ.	10	3	2	5	8—10	8
„სპარტ“. ი.-ფ.	9	3	2	4	7—14	8
„ურალმაში“	9	3	1	5	5—11	7
„კოლხოზჩი“	10	1	5	4	8—13	7
„დინამო“ ლ.	10	1	3	6	10—16	5
ასკ ოდ.	9	1	3	5	7—12	5
„მეტალურგი“	9	0	5	4	6—13	5

• • •

II ლიგა. IV ზონა

21 მაისს გაიმართა II ლიგის IV ზონის გუნდების მორიგი ტურის შეხვედრები. ჩვენი კორესპონდენტები ტელეფონით გვატყობინებენ ჩატარებულ შეხვედრათა შესახებ:

„დინამო“ (ზუგდიდი) — „დილა“ (გორი) 1:0

წინა ტურში განცდილმა დამარცხებამ ზუგდიდელთა კოლექტივის წინაშე დააყენა საპასუხისმგებლო ამოცანა: აუცილებლად აეღოთ 2 ქულა და აღედგინათ დაკარგული პოზიციები. მართალია, წვიმიანი ამინდი საამისო საშუალებას არ ქმნიდა, მაგრამ რამდენადაც ეს შესაძლებელი იყო ზუგდიდელებმა სწრაფად დაიწყეს თამაში და მაშინვე მიაღწიეს წარმატებას. კუთხურიდან მოწოდებულ ბურთზე კარგად გავიდა ნაჭყებია და გაიტანა გოლი. მცირე ხანს შემდეგ გუნიას ჰქონდა ანგარიშის გაზრდის შესაძლებლობა, მაგრამ ვერ გამოიყენა ხელსაყრელი მომენტი.

„დილამ“ შეძლო მეტოქის ამ იერიშების მოგერიება, შემდეგ გაათანაბრა მდგომარეობა და მალე შეტევაზეც გადავიდა. მე-15 წუთზე „დინამოს“ მეკარე მესხიამ ძალზე ძნელი ბურთი მოიგერია ხანიშვილისგან.

განსაკუთრებით გამწვავდა ბრძოლა შესვენების შემდეგ. თამაში მიმდინარეობდა ხშირ ორმხრივ იერიშებში, მაგრამ ცვლილების შეტანა ანგარიშში ვერც ერთმა მხარემ ვერ მოახერხა და ზუგდიდელებმა შეინარჩუნეს მცირედ საჭირო გამარჯვება.

გ. ალშიბაია.

„ლოკომოტივი“ (სამტრედია) — „გურია“ (ლანჩხუთი) 4:1

წინა მატჩისგან განსხვავებით ლოკომოტიველები სრული საბრძოლო განწყობილებით, საბრძოლო სულისკვეთებით გამსჭვალულნი გამოვიდნენ მინდორზე. ძლიერ მეტოქესთან ბრძოლაში იგრძნობოდა მონდომება, პასუხისმგებლობა და შედეგმაც არ დააყოვნა. „ლოკომოტივმა“ კარგად გამოიყენა თავისი მოთამაშეების სისწრაფე, თავიდანვე მიაღწია საერთო ტერიტორიულ უპირატესობას.

მასპინძლებს დასაწყისშივე შეეძლოთ წარმატების მოპოვება, მაგრამ გოლი გატანილი იქნა მხოლოდ 35-ე წუთზე, როცა „გურიის“ ერთ-ერთმა მცველმა ხელით ითამაშა და სამტრედიელებს მიეცათ პენალტის დარტყმის უფლება. ქორიძემ ზუსტად გაგზავნა ბურთი მიზანში — 1:0. ტაიმის დასასრულს ჩახუნაშვილმა მეორედ აიძულა ლანჩხუთელები ცენტრიდან დაეწყოთ თამაში, მაგრამ იქვე რკინიგზელთა კართანაც შეიქმნა სახიფათო მომენტი, რომელიც კარგად გამოიყენა ხოფერიამ — 1:2.

კიდევ უფრო შესამჩნევი იყო ლოკომოტიველთა უპირატესობა მეორე ტაიმში და აქ თავი გამოიჩინა ბახტაძემ, რომელმაც კიდევ 2 ბურთი გაიტანა მოწინააღმდეგის კარში. თავგამოდებულმა ბრძოლამ სამტრედიელ ფეხბურთელებს დამსახურებული გამარჯვება მოუტანა.

ა. სირაძე.

სხვა მატჩები

დამთავრდა ასეთი შედეგებით: „ზენიტი“ (იჟევსკი) — „დინამო“ (კიროვი) 1:1, „რუბინი“ (ყაზანი) — „ზვეზდა“ (პერმი) 3:1, „არაზი“ (ნახიჩევანი) — „შირაკი“ (ლენინაკანი) 1:3, „კოტაიკი“ (აბოვიანი) — ფიზკულტურის ინსტიტუტი (ერევანი) 0:0, „ხაზარი“ (ლენქორანი) — „ყარაბახი“ (სტეფანაკერტი) 1:0, „დინამო“ (სოხუმი) — „დინამო“ (ბათუმი) 2:0, „ავტომობილისტი“ (ბაქო) — „გაზოვიკი“ (ორენბურგი) 5:1, „პროგრესი“ (კიროვაბადი) — „ტორპედო“ (ტოლიატი) 1:0, „დრუჟბა“ (იოშკარ-ოლა) — „ურალეცი“ (ნიჟნი ტაგილი) 2:1.

პრიზი, რომელსაც ყველა ერთად უნდა დავეუფლოთ

კოზიციებს გამაგრება უნდა

გუშინ მოსკოვში, დედაქალაქის „ლოკომოტივისა“ და ლენინგრადის „ზენიტის“ მატჩით დაიწყო უმაღლესი ლიგის საკავშირო ჩემპიონატის მორიგი, მერვე ტური. ამ ტურის შეხვედრათა უმეტესობა (ექვსი) დღეს გაიმართება ამიერკავკასიის რესპუბლიკების დედაქალაქებში, აგრეთვე, მოსკოვში, ოდესასა და ვოროშილოვგრადში.

190.000 მაყურებელი დაესწრო წინა ტურის რვა მატჩს, რომლებშიც გატანილ იქნა 17 ბურთი.

სამწუხაროდ, ამ ტურსაც არ ჩაუვლია უმტკივნეულოდ — ტაშკენტის „ფახთაკორის“ მოთამაშემ ა. მოგილნიმ გაფრთხილება მიიღო. ეს მისი უკვე მეორე ყვითელი ბარათია მიმდინარე ჩემპიონატში, რამაც საგრძნობლად გააუარესა ტაშკენტელთა შანსები საკავშირო პროფკავშირთა სპორტსაზოგადოებათა ფეხბურთის ფედერაციის ახალი პრიზისათვის — „გუნდთან ერთად“ — ბრძოლაში.

სიამოვნებით გვინდა აღვნიშნოთ, რომ თბილისის ვ. ი. ლენინის სახელობის სტადიონზე 18 მაისს გამართულ მატჩს მაყურებელთა თითქმის მაქსიმუმი — 70 ათასი დაესწრო. ამასთან მატჩმა კორექტულ, მეგობრულ ვითარებაში ჩაიარა — ინციდენტებს ადგილი არ ჰქონია არც მოედანზე, არც ტრიბუნებზე.

„ლელოს“ რედაქციაში ამ თაობაზე არ წყდება წერილების ნაკადი. მკითხველები თავიანთ აზრებს გვთავაზობენ, იხსენებენ ტრიბუნებზე მომხდარ ეპიზოდებს, მსჯელობენ მსაჯობის ხარისხზე, მოასპარეზეთა თავდაჭერაზე. რა ვუყოთ, რომ ზოგჯერ წერილების ავტორთა მოსაზრებანი მიუღებელია, ხშირად ეწინააღმდეგებიან კიდეც ერთმანეთს, მაგრამ ყველა ამ კორესპონდენციაში ერთსულოვნად იგრძნობა ერთი რამ: ჩვენი გუნდი ყველაზე მაღალი კლასისა და ჭეშმარიტად კორექტული, ჩვენი სტადიონი ყველაზე ლამაზი და სტუმართმოყვარე, ხოლო ჩვენი მაყურებელი ყველაზე კვალიფიციური, კეთილმოსურნე და ობიექტური იყოს!

დღეს ჩვენ გთავაზობთ კიდევ ორ წერილს, რომლის ავტორები ორი თაობის წარმომადგენლები არიან: ერთი მათგანი ფეხბურთის უხუცესი ვეტერანია, მეორე კი — ახალგაზრდა გულშემატკივარი ქალი.

სტადიონი მისადგომებთან იწყება...

ფეხბურთს ახალგაზრდობაში ვინ არ მისდევდა და მეც, დღეს რვაათეულ წელს გადაცილებული კაცი, წარმოიდგინეთ, გამონაკლისს არ შევადგენდი. თუმცა ფეხბურთი და მე დაახლოებით ხომ თანატოლები ვართ. მრავალი მატჩი მითამაშია როგორც მეკარეს ჩემს მშობლიურ სურამის „ამირანში“, შემდეგ კი თბილისის „დინამოშიც“ — საქართველოს დედაქალაქში იყო ეს თუ ბაქოში, ქუთაისში, გორში, ბორჯომსა თუ ხაშურში... ვინ იცის, რამდენი გულშემატკივრის წინაშე გვიასპარეზია, რამდენი ტაში და მოწონების შეძახილები მოუსმენია ყოველ ჩვენგანს ტრიბუნებიდან, მაგრამ ისეთ დიდ აუდიტორიაზე, როგორიც დღეს სპორტის ამ ყველაზე პოპულარულ სახეობას ჰყავს, ცხადია, ვერც კი ვიოცნებებდით. გაიზარდა ფეხბურთი, გაიზარდა რიგების რაოდენობა სტადიონებზე, გაიზარდნენ თვითონ გულშემატკივარნიც. აქ, რა თქმა უნდა, ასაკი არ მაქვს მხედველობაში, არამედ ფეხბურთის მოყვარულთა კვალიფიკაცია, მათი გათვითცნობიერება თამაშის ყველა წვრილმან ნიუანსშიც კი. თამამად შემიძლია დავადასტურო, რომ ქართველი მაყურებელი ყოველთვის გამოირჩეოდა იშვიათი სიყვარულით ფეხბურთისადმი, პატივისცემითა და კეთილმოსურნეობით—მეტოქისადმი.

დარწმუნებული ვარ, რომ პროფკავშირთა სპორტსაზოგადოებათა ფეხბურთის ფედერაციის ახალ ჯილდოს ჩვენი გუნდი, სტადიონი და მაყურებელი არავის დაუთმობენ, საამისოდ კი მართლაც კარგი ტრადიციები გაგვაჩნია. ისიც მჯერა, რომ არც დინამოელები და არც თბილისის სტადიონზე მჯდარნი აღარ განგვაცდევინებენ კიეველებთან შეხვედრის ყველაზე უსიამო წუთებს.

წამოწყება „გუნდთან ერთად“, ჩემის აზრით, კარგი, პატრიოტული საქმეა. პრიზისთვის ყველამ ერთად, ხელიხელჩაკიდებულმა უნდა ვიბრძოლოთ. ამისთვის კი ჩვენი მაყურებელი უფრო დარაზმული გვინდა ვიხილოთ. იქნებ ახალგაზრდობამ, პირველ რიგში კი, კომკავშირელებმა თქვან აქაც თავისი სიტყვა და საქმეც ამთავითვე გვიჩვენონ. ეგებ საჭიროა სტადიონზე გულშემატკივრებთან მუშაობის რაღაც შტაბის მაგვარის შექმნა. ერთი სიტყვით, მუშაობის შესაფერისი ფორმები უნდა მოვიფიქროთ. განა კარგი არ იქნებოდა, თბილისის „დინამოს“ გულშემატკივრებს კლუბის სპეციალური სამკერდე ნიშნები, ვიმპელები, ალმები და, ნუ გაიკვირვებთ, მსუბუქი საზაფხულო საჩრდილებელი ქუდებიც რომ ჰქონდეთ, როგორც ეს ინგლისის „ლივერპულის“, ბრაზილიის „სანტოსის“, იტალიის „მილანისა“ ან, ვთქვათ, არგენტინის „ბოკა ხუნიორსის“ ქომაგებს აქვთ. ეგებ ამ საქმისთვის იზრუნოს თბილისის „დინამოს“ სპორტნაწარმის ფაბრიკამ.

სათაურში მოგახსენეთ, ფეხბურთი სტადიონის მისადგომებთან იწყება-მეთქი, როგორც თეატრი—გასახდელით. მაშ რატომ არ უნდა ვიზრუნოთ იმაზეც, რომ ჯერ კიდევ მის მისადგომებზე ლამაზი აფიშები გვიხარებდნენ გულს და საინტერესო სანახაობის შესაფერის განწყობილებას გვიქმნიდნენ. რაც შეეხება თვით სტადიონს, აქ ყველაფერში დიდი საფეხბურთო ზეიმი უნდა იგრძნობოდეს — მოხდენილ წარწერებში, ემბლემებში, ორიგინალურ სურათებსა თუ გემოვნებით შესრულებულ შინაარსიან ნაბეჭდ პროგრამაში. მე, მაგალითად, ფეხბურთის პროგრამისთვის სტადიონს საგანგებო ჯიხურებს დავუწესებდი.

და ბოლოს, კიდევ ერთ სურვილს გამოვთქვამ: მარტო „გუნდთან ერთად“ კი არა, ჩვენო დინამოელებო, არამედ „მაყურებლებთანაც ერთად“. დიახ, ყველა ჩვენგანის დიდი სურვილია შესანიშნავი, ქართველი მაყურებლის საკადრისი თამაში გვიჩვენებინოთ ყოველთვის და, რაც არანაკლებ მნიშვნელოვანია, მუდამ ვაჟკაცური, კეთილი და სამართლიანი ბრძოლები ყოფილიყავით მწვანე მინდორზე!

გ. ჩხიკვაძე,
ფეხბურთის ვეტერანი, პერსონალური პენსიონერი

ვიდრე თამაშზე მივა...

ფეხბურთი რომ სპორტულ სანახაობათა მეფეა, ამაში, ალბათ, ყველა დაგვეთანხმება. ტყავის ბურთის ოსტატთა თამაშს გაცილებით დიდი აუდიტორია ჰყავს, ვიდრე სხვა რომელიმე სახეობას. ფეხბურთის პოპულარობასთან ერთად გაიზარდა თბილისის „დინამოს“ სტადიონის ტევადობაც, სადაც თავს იყრიან სხვადასხვა ხასიათისა და პროფესიის ადამიანები.

ხშირად მინახავს ასეთი სურათი: ზის ადამიანი თავისთვის. ჩანს, რომ ცდილობს ზუსტად აღიქვას თბილისის „დინამოს“ ბრძოლის პერიპეტიები მეტოქესთან. თბილისელებს საჯარიმოსკენ მიაქვთ ბურთი, მეტოქის კართან სახიფათო მომენტი იქმნება... ამ დროს წამოხტება წინა რიგიდან ვინმე, იწყებს ყვირილს — უკანა რიგში მჯდომს აშკარად არ აძლევს საშუალებას დაინახოს თუ რა ხდება მოედანზე. თუ ჩვენებმა ბურთი კარს ააცილეს, მაშინ მორთავს ლანძღვა-გინებას „დინამოს“ თავდამსხმელის მისამართით. სიტუაცია მეორდება თუ ჩვენს მცველს შეეშალა რაიმე. რაც შეეხება მეტოქესა და მსაჯს, მათი მისამართით იგი უფრო გაცხარებით ილანძღება...

უკანასკნელი მატჩები თბილისში მაღალ დონეზე ჩაატარეს მსაჯებმა ვ. ბასკაკოვმა, ვ. ლიპატოვმა და მათმა ბრიგადებმა, მაგრამ ტრიბუნებზე აქა-იქ მაინც გაისმოდა უხამსი შეძახილები.

ჩვენი „დინამოს“ სტადიონი ერთ-ერთი ულამაზესია მთელს კავშირში. ასეთ სტადიონზე დასწრება და ფეხბურთის ყურება უნდა გვეამაყებოდეს.

ვიდრე სტადიონზე მივალთ, გავითვალისწინოთ სად მივდივართ, პატივი ვცეთ საკუთარ თავსაც და იმ დიდ აუდიტორიასაც, რომელიც ყოველთვის თავის „გუნდთან ერთად“ არის...

მზია მეგალიშვილი.
თბილისი.

თასი დინამოელებმა მოიპოვეს

გასულ კვირას თბილისის ვ. ი. ლენინის სახელობის „დინამოს“ სტადიონზე გაიმართა ნორჩ ფეხბურთელთა (1962-63 წლებში დაბადებულნი) რესპუბლიკური გათამაშების ფინალური მატჩი „სიჭაბუკის თასზე“. ერთმანეთს შეხვდნენ თბილისის „დინამო“ და ქუთაისის განათლების განყოფილების გუნდი.

დაძაბულ ბრძოლაში გამარჯვება წილად ხვდათ დინამოელებს — 1:0, რომლებსაც გადაეცათ საპატიო პრიზი. ეს ერთადერთი ბურთი გაიტანა ტყებუჩავამ.

• • •

სურათზე: „სიჭაბუკის თასის“ მფლობელი — თბილისის „დინამოს“ ჭაბუკთა გუნდი.

ა. კოტორაშვილის ფოტო.

ფეხბურთი

ჭადრაკი

ორი საგზურისთვის

ქუთაისი, 22 მაისი (ჩვენი სპეც. კორ.). შაბათს ადგილობრივი მრეწველობის კულტურის სახლში საზეიმოდ გაიხსნა საქართველოს ქალთა პირველობის ფინალი. მონაწილეებს მიესალმნენ ქუთაისის სპორტკომიტეტის თავმჯდომარე, სპორტის დამსახურებული ოსტატი ლ. ახვლედიანი, საქართველოს სპორტკომიტეტის მთავარი მწვრთნელი ჭადრაკში რ. თავარიანი და რესპუბლიკური ფედერაციის სახელით საერთაშორისო არბიტრი თ. გიორგაძე. შემდეგ შეჯიბრების მთავარმა მსაჯმა, რესპუბლიკური კატეგორიის მსაჯმა ზ. ბურკაძემ (ქუთაისი) დამსწრეთ წარუდგინა მონაწილენი და წილისყრა ჩაატარა.

პირველობაში 18 მოჭადრაკე მონაწილეობს, მათ შორის არის 2 ოსტატი და 11 ოსტატობის კანდიდატი. I-II ადგილებზე გასული მოჭადრაკეები სსრ კავშირის ქალთა 38-ე ჩემპიონატის ფინალის საგზურებს მიიღებენ. გამოცხადდა აგრეთვე, რომ ოსტატობის კანდიდატის ნორმატივია 9 ქულა.

გუშინ გაიმართა I ტურის შეხვედრები. ყურადღების ცენტრში იყო საქართველოს შარშანდელი ჩემპიონის ნ. მელაშვილის პარტია ოსტატ თ. ხუგაშვილთან. ხუთსაათიანი დაძაბული ბრძოლა ყაიმით დამთავრდა. დაზავდნენ აგრეთვე, ლ. ფაჩუაშვილი (ქუთაისი) — ხ. გურგენიძე (რუსთავი).

ლამაზი, საშამათო კომბინაციით (ეტლის შეწირვით) დააგვირგვინა იერიში თ. მესხმა (ქუთაისი) ლ. ბელოზიოროვას გვირგვინოსანზე. ოსტატმა ც. კობაიძემ დამაჯერებლად გამოიყენა ნ. გოგიას (ცხაკაია) მცდარი თამაში და მოიგო.

გამარჯვების სიხარული იგემა ყველაზე უმცროსმა მონაწილემ, 12 წლის ი. აბზიანიძემ (ქუთაისი), როცა სიცილიურ დაცვაში მოიგერია ნ. მუსერიძის იერიში და დიდი მატერიალური უპირატესობით დარჩა.

გადაიდო ც. კახაბრიშვილ — ლ. თანდაშვილის პარტია. ეტლების ენდშპილში პირველს ზედმეტი პაიკი აქვს. არ შედგა მ. ჭირაქაძე (ქუთაისი) — ქ. მელაშვილის შეხვედრა.

მოჭადრაკე ქალთა ფორუმი 10 ივნისამდე გაგრძელდება.

ბოლოს დაეწია

ლას-პალმასში (ესპანეთი) დამთავრდა ვაჟთა VII ტრადიციული საერთაშორისო ტურნირი, რომელშიც რამდენიმე ცნობილი დიდოსტატი მონაწილეობდა.

დასკვნით ტურში უნგრელმა დიდოსტატმა ლ. საქსმა მოუგო საბჭოთა დიდოსტატ ვ. ტუკმაკოვს და დაეწია მას. დიდოსტატებმა I-II ადგილები გაიყვეს (თითოეულმა 10,5 ქულით). III ადგილზე აღმოჩნდა ისლანდიელი დიდოსტატი ფ. ოლაფსონი, რომელიც ბოლო დღეს დანიელ დიდოსტატ ბ. ლარსენთან დამარცხდა.

ტურნირის მეორე საბჭოთა მონაწილემ, საერთაშორისო ოსტატმა ა. პანჩენკომ 7 ქულით მხოლოდ X-XII ადგილები გაიყო.

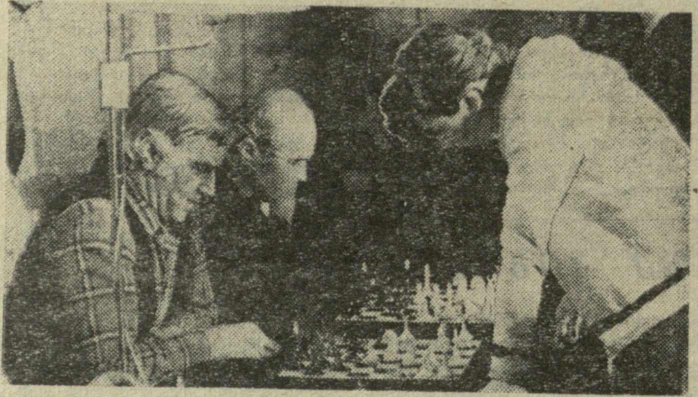

ამას წინათ კინოსტუდია „ქართული ფილმის“ თანამშრომლები შეხვდნენ გოგონათა შორის ევროპის თასის მფლობელს, ქალთა საკავშირო ჩემპიონატის ვერცხლის პრიზიორს ოსტატ ნანა იოსელიანს. გულთბილი შეხვედრა დასრულდა ოსტატის ერთდროული თამაშის სეანსით 15 დაფაზე. სეანსიორმა 13 პარტია მოიგო, დაუზავდა I შემოქმედებითი გაერთიანების დირექტორს გ. თოლორდავას და წააგო რეჟისორ ნ. მანაგაძესთან.

* * *

სურათზე: ნ. იოსელიანი სეანსის დროს. მარცხნიდან — საქართველოს სსრ სახალხო არტისტები ო. კობერიძე და კინოსტუდია „ქართული ფილმის“ დირექტორი, რეჟისორი რ. ჩხეიძე.

ჯ. კასრაძის ფოტო.

თათბირობენ სპორტული ჟურნალისტები

პრაღაში გაიმართა სოციალისტური ქვეყნების სპორტულ ჟურნალისტთა კავშირების წარმომადგენელთა თათბირი.

სსრ კავშირის სპორტულ ჟურნალისტთა ფედერაციის პასუხისმგებელმა მდივანმა ა. ლეიკინმა ილაპარაკა სოციალისტური ქვეყნების სპორტულ ჟურნალისტთა ამოცანებზე 1980 წლის ოლიმპიური თამაშებისთვის და სსრ კავშირის ხალხთა სპარტაკიადისთვის მზადების გაშუქების საქმეში.

თათბირის მონაწილეებმა აღნიშნეს, რომ ოლიმპიური თამაშები, რომელიც პირველად გაიმართება სოციალისტურ სახელმწიფოში, ყველა სოციალისტური ქვეყნის სპორტულ ჟურნალისტთა აქტიური მუშაობის იმპულსი გახდა. მოსკოვის ოლიმპიადას განიხილავენ, როგორც ერთობლივ ღონისძიებას, რომლის წარმატებით ჩატარებისთვის თავის წვლილს შეიტანს ყველა სოციალისტური ქვეყანა.

დელეგაციებმა აღნიშნეს, რომ ზოგიერთ ქვეყანაში არცთუ იშვიათად გაისმის მოსკოვში ოლიმპიური თამაშების ჩატარების საწინააღმდეგო ხმები. ამ ტენდენციებში ძირითად როლს ასრულებენ რეაქციული რადიოსადგურები „თავისუფალი ევროპა“, „თავისუფლე- ... დაკავშირებით, ხაზგასმით იქნა აღნიშნული, რომ სოციალისტური ქვეყნების ჟურნალისტებმა აქტიურად უნდა ამხილონ ამ რადიოსადგურების ცილისმწამებლური გამოსვლები. ოლიმპიური იდეებისა და საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის გადაწყვეტილებების შესაბამისად, დიდი ყურადღება უნდა მიექცეს, აგრეთვე, რასიზმის წინააღმდეგ ბრძოლას.

თათბირის მონაწილეები შეხვდნენ ჩეხოსლოვაკიის ფიზკულტურის კავშირის თავმჯდომარეს ა. ჰიმლს. (საკდესი).

კალათბურთი

ევროპის XVI ჩემპიონატში კალათბურთელ ქალთა გუნდებს შორის, რომელიც დაიწყო პოლონეთის სამ ქალაქში, წარმატებით აიღეს სტარტი კონტინენტის მრავალგზის ჩემპიონებმა — საბჭოთა კალათბურთელებმა. მათ ქალაქ **კონინში** დაამარცხეს საფრანგეთის გუნდი — 111:69 (49:39). ყველაზე შედეგიანი იყო ო. სუხარნოვა, რომელმაც გუნდს 25 ქულა მოუტანა. ამ ჯგუფში მეორე შეხვედრა რუმინეთისა და გფრ-ის გუნდებს შორის დამთავრდა რუმინელთა გამარჯვებით 69:56.

საბჭოთა კალათბურთელებმა თავის ჯგუფში მეორე მატჩიც მოიგეს გფრ-ის ნაკრებთან — 120:57 (63:20).

დანარჩენ ორ ჯგუფში პირველი თამაშები ასე დამთავრდა: **ზელენა — გურა:** იუგოსლავია — შვეცია — 99:66, ჩეხოსლოვაკია — ჰოლანდია 62:45; **ტორუნი:** იტალია — ესპანეთი — 67:61, უნგრეთი — ბულგარეთი — 77:74.

გუნდები, რომლებიც ჯგუფებში I-II ადგილებს დაიკავებენ, მასპინძლებთან ერთად გაითამაშებენ ჩემპიონატის მედლებს 24-30 მაისს, პოზნანში.

მძლეოსნობა

3000 მეტრზე წინაღობებით და 5000 მეტრზე რბენაში მსოფლიო რეკორდების ავტორმა, კენიელმა ჰ. რონომ, რომელიც ამჟამად აშშ-ს ერთ-ერთ უნივერსიტეტში სწავლობს, კორვალის სტადიონზე გამართულ ამერიკელ მძლეოსანთა შეჯიბრებაში სცადა 10 ათას მეტრზე მოეპოვებინა მსოფლიო რეკორდსმენის სახელი. მართალია, მან მიზანს ვერ მიაღწია, მაგრამ საკმაოდ მაღალი შედეგი აჩვენა — 27.46,5, რაც მხოლოდ 16 წამით ჩამორჩება მისი თანამემამულის, ს. კიმობვას მსოფლიო რეკორდს.

როგორც ვიუწყებოდით, ათენში საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის სესიამ დაამტკიცა ოლიმპიადა-80-ის საორგანიზაციო კომიტეტის მიერ წარმოდგენილი მოსკოვის ოლიმპიური თამაშების პრიზიორთა დასაჯილდოებელი მედლებისა და დიპლომების, აგრეთვე, XXII ოლიმპიადის სამახსოვრო მედლების ესკიზები.

სურათზე: გამარჯვებულთა დასაჯილდოებელი მედლის ორივე მხარე. მედლის ესკიზის ავტორია მოსკოველი მხატვარი ი. პოსტოლი.

საკდესის ფოტო.

ორი ჩემპიონი

მსოფლიოს აბსოლუტური ჩემპიონი, კიეველი ირინა დერიუგინა და მსოფლიოს პირველობის ვერცხლის პრიზიორი გალიმა შუგუროვა (ომსკი) ერთდროულად ავიდნენ გამარჯვებულთა კვარცხლბეკის უმაღლეს საფეხურზე. ორივემ სსრ კავშირის აბსოლუტური ჩემპიონის საპატიო ტიტული მოიპოვა ოდესაში გამართულ ქვეყნის პირველობაზე. გამარჯვებულებმა მრავალჭიდში მოაგროვეს 47,9 ქულა თითოეულმა.

ტანვარჯიში

მოასპარეზე 18 გუნდს შორის უძლიერესი იყო უკრაინის ნაკრები, მეორე ადგილზე რუსეთის ფედერაცია, მესამეზე — ბელორუსია.

სსრ კავშირის პირველობა

ფეხბურთი

●

დუბლიორთა მატჩი

გუშინ თბილისის ვ. ი. ლენინის სახელობის „დინამოს“ სტადიონზე გაიმართა საკავშირო გათამაშების კალენდარული მატჩი ფეხბურთში თბილისის „დინამოსა“ და დონეცკის „შახტიორის“ დუბლშემადგენლობათა შორის.

მატჩი მოიგეს თბილისელებმა — 1:0. ბურთი 25-ე წუთზე გაიტანა მინაშვილმა.

დინამოელები თამაშობდნენ ასეთი შემადგენლობით: მამინაშვილი, რუხაძე, დურდიაძე, ებანოიძე (აზობაძე), ჭილაია, მინაშვილი, გოგოლაძე, ჯოხაძე, კაკილაშვილი (ქვანია), ბაზაზაშვილი, მარტიაშვილი (აფხაზავა).

სროლა

ლვოვში გრძელდება ტყვიის მსროლელთა საერთაშორისო შეჯიბრება გაზეთ „სოვეტსკი პატრიოტის“ პრიზზე. მონაწილეობენ გდრ-ის, გფრ-ის, კუბის, პოლონეთის, რუმინეთის, უნგრეთის, ჩეხოსლოვაკიისა და სსრ კავშირის საუკეთესო სპორტსმენები.

მცირეკალიბრიანი შაშხანის სტანდარტზე (3×40) სროლაში მლაგოვეშჩენსკელმა გ. ლუშჩიკოვმა 1175 ქულა მოაგროვა 1200-დან. ეს შედეგი სსრ კავშირის ახალი რეკორდია და აღემატება ამერიკელ ჯ. რაიტერის ოლიმპიურ მიღწევას.

„გაქცეულ ტახზე“ საუკეთესო მონადირე გამოდგა ტალინელი მ. იგიი, რომელმაც საბჭოთა კავშირის ახალი რეკორდი დაამყარა — 582 ქულა აჩვენა. ეს უმჯობესია მინსკელ ა. გაზოვის ოლიმპიურ და მსოფლიო რეკორდებზე. ამ შეჯიბრებაში გაზოვი მეორე ადგილს დასჯერდა — 577.

პარიზი. ცნობილმა ფრანგულმა სპორტულმა გაზეთმა „ეკიპმა“ დაბეჭდა ფეხბურთის ტექნიკისა და ტაქტიკის პრობლემებისადმი მიძღვნილი წერილი.

„სისწრაფე — აი, რაზედაც გავამახვილებთ განსაკუთრებულ ყურადღებას“, — პრესის წარმომადგენლებს განუცხადა გდრ-ის ფეხბურთელ ვაჟთა ეროვნული ნაკრების მწვრთნელმა რ. შმიდტმა.

1970 წელს გდრ-ის ფეხბურთელები მსოფლიო ჩემპიონები იყვნენ. ორი წლის შემდეგ მიუნხენში ოლიმპიური ვერცხლის მედლები მოიპოვეს. შარშან კი ჰელსინკში ევროპის ჩემპიონატში IX ადგილზე გავიდნენ.

ჟურნალ „დდრ-შპორტში“ შმიდტი შეეხო ამ ცვლილებებს. მისი აზრით, გდრ-ის ფეხბურთმა დაკარგა სანახაობრივი მხარე. კომბინაციათა სიმცირე, მონოტონურობა, ბურთის აუცილებლად სამი გადაცემით, თუნდაც უშეცდომო გათამაშება აღიზიანებს მაყურებელს და ამიტომ ტრიბუნები სულ უფრო ცარიელდება. როგორ ვებრძოლოთ ამას?

შმიდტის აზრით, თამაშის სტილი უნდა შეიცვალოს. მას ეთანხმება მწვრთნელი ... რადე, რომელიც ამტკიცებს, რომ „ჩვენ ძალიან ჩამოვრჩით მეტოქეებს სისწრაფეში. ამასთან, ჩვენთან ფეხბურთელთა რეზერვი შეზღუდულია. განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს ელვისებურ შეტევას. ამისათვის კი საჭიროა მიწოდების მიღების გაუმჯობესება. ახლა ვარჯიშის დროს ჩვენ გაძლიერებულად ვმუშაობთ პირველი და მეორე გადაცემის ხარისხზე. სწორედ ამ უბანზე იგრძნობოდა ჩვენი სისუსტე. მათი გამოსწორებით, ვფიქრობ, შევძლებთ გაჭიანურებული კრიზისისგან თავის დაღწევას“.

შმიდტისა და მაცუდაირას საფიქრალი

იაპონელი მწვრთნელი მაცუდაირა, რომელმაც ამომავალი მზის ქვეყნის გუნდი ოლიმპიურ მიუნხენში გამარჯვებამდე მიიყვანა, ცნობილია, როგორც დაცვითი თამაშის მიმდევარი.

მაცუდაირას აზრით, დაცვაში სრულყოფილად თამაშისთვის ძირითადად სამი ფაქტორია საჭირო: 1. მეტოქის შემტევი დარტყმის სისწრაფისა და მიმართულების გათვალისწინება; 2. გუნდის საბრძოლო განწყობილება; 3. ბურთის მიღების ტექნიკის დაყვანა ავტომატიზმამდე.

დაცვაში თამაში დიდ ფიზიკურ დატვირთვას მოითხოვს. მას თან ახლავს ხშირი დავარდნა. ამიტომ ფეხბურთელივალდებულია დაძლიოს დავარდნისწინა შიში და ყურადღება არ მიაქციოს ტკივილს. მაცუდაირას ურჩევნია გუნდში ჰყავდეს ნელი მოთამაშე, თუ იგი მებრძოლი ხასიათისაა და არ აღელვებდეს სხეულის „დალურჯება“ და „კოპები“ — დაცვითი თამაშის უცილობელი თანამგზავრები.

შემტევი ფეხბურთელები ინიციატივას ფლობენ და უპირატესობაც მათ მხარეზეა, ვინც თავს იცავს, ის უფრო მძიმე მდგომარეობაშია. „აი, რატომაა, რომ დიდ ყურადღებას ვუთმობ დაცვით თამაშს, — იმეორებს მაცუდაირა. — დაცვითი ფუნქციების წარმატებით თავის გართმევით, ჩვენ ფსიქოლოგიურად ვაჯობებთ მეტოქეს“.

(საკდესი).

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სპეციალიზებული ბავშვთა და მოზარდთა სასიბურაო სპორტული სკოლის დირექცია აცხადებს სკოლამდელი ასაკის, 1973 წელს დაბადებული ბავშვების საკონკურსო მიღებას მოსამზადებელ ჯგუფში.

განცხადებები მიიღება მიმდინარე წლის 23 მაისიდან 1 ივლისამდე ყოველდღე, 9-დან საღამოს 7 საათამდე (კვირის გარდა).

განცხადებასთან ერთად საჭიროა დაბადების მოწმობა (დედანი). ბავშვის დასწრება სავალდებულოა.

კონკურსის პირობების გაცნობა შეიძლება სკოლაში: ოფიის ქ. № 6 (სპორტის სასახლის გვერდით).

დირექცია.

რედაქტორი ა. ბასილაია.

გაზეთი გამოდის ყოველდღე, გარდა ორშაბათისა და პარასკევისა. რედაქციის მისამართი: 380096, თბილისი, ლენინის ქ. № 14. დეპეშებისთვის — თბილისი, „ლელო“.
ტელეფონები: რედაქტორი — 99-56-14, 93-97-60; რედაქტორის მოადგილე — 99-56-47; პასუხისმგებელი მდივანი — 93-97-52; განყოფილებები: ფეხბურთის — 99-81-71, 93-97-56; მასობრივ-ფიზკულტურული მუშაობის — 93-97-55; სპორტის პროპაგანდის — 93-97-57; მოსწავლე და სოფლის ახალგაზრდობის — 93-97-53; ჭადრაკის — 93-97-26, სამხატვრო — 93-97-62; წერილების — 93-97-54; კორექტორები — 93-97-49; გამომშვები — 93-98-81; ფოტოლაბორატორია — 93-97-58; მემანქანეები — 93-97-51.

ИНДЕКС 66435

საქართველოს კპ ცენტრალური კომიტეტის გამომცემლობის სტამბა. თბილისი, ლენინის ქ. № 14.

უე 07349